

במשעול החסידות

להבין ולהשכיל בדברי רבותינו תלמידי בעש"ט הקדוש

גליון נח | פרשת ויקהל פרה תשפ"ה

פרה ו'דעת' כחוקה – מטהרת טמאים ומטמאת טהורים

החסידות. והלא א"א להגיע לענוה אמיתית רק מפני 'צריכותא' זו עצמה אף עם גודל מעלתה וחשיבותה. משום שאם יש לו מעלה אמיתית (אובייקטיבית) שמביאתה להחזיק מעצמו, החוקה זו מעצמו לא תפוג ממנו באמת בגלל ש'צריך' להיות בחי' 'אין', כי בדעתו ובהערכתו את עצמו הנה יש לו מעלה אמיתית. ואפשר שדווקא בגלל מעלה זו הוא מבקש באמת ובתמים את מעלת הענוה והצניעות. והרי לא בשופטני עסקינו, שמקשקשים את ריקנותם בקולי קולות כ'אסתרא בלגינא', ו'סימנך – שבוחי', שמשבחים את עצמם בחרפותיהם הדוחות והבולטות לעין מבין. אלא ביהודי כשר המבקש לתקן את גבהותו גם – ובעיקר בעיני עצמו בלבד. וא"כ איך בכלל אפשר לדבר אליו כיצד הוא צריך 'להחזיק' מעצמו. והרי זה דומה למי שמבקש להתרומם מן הקרקע ומושך בידיו את רגליו כלפי מעלה. והרי כל כוח המשיכה של ידיו כלפי מעלה הוא מפני שהם עצמם עומדים על גופו שעומד על אותם רגליים. וכך גם ב'גבהות' האישית שבתודעת האדם והיהודי. הרי כל עיקר ענינו ומחשבתנו בנושא של איך שהוא מחזיק את עצמו בתודעתו לטוב ולמוטב, הוא מפני שהוא באמת ובתמים מחזיק מעצמו, ואיך יוכל לשנות זאת מתוכו עצמו על ידי 'שיצא בעצמו תמיד חסרונות'.

וישלחו מן המחנה: ובכדי להבין את ענין טומאת המת והטהרה ממנה. יש לדעת כי ישנם שלוש טומאות הבאות מהפגמים שבאישיותו הגולמית של כל אדם. והם התאוה הכעס והעצבות. הפגם הגרוע ביותר (לדעת בעל מיה"ש) הוא טומאת הכעס, ובימי המקדש בעל טומאה זו נשלח החוצה לגמרי מכל 'מחנה ישראל'. השני הוא פגם טומאת השקיעות בתאוה, שהסוכל ממנה אינו יכול להיכנס אל 'מחנה לוי'. הפגם השלישי הוא טומאת העצבות. שהיא ענין פ' פרה. החולה בה, מנוע מלהיכנס רק 'למחנה שכינה'. ככמי השילוח - פרשת נשא

וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש, צרוע הוא כעס כי צרעת הוא בעון לשון הרע, זב הוא בעל תאוה, וטמא לנפש הוא עצבות, ולכן הצרוע נשתלח משלש המחנות כי מדות כעס אין לו חלק בישראל, והזב משתלח רק ממחנה לוי וממחנה שכינה, היינו כי מדות התאוה לא יאות לתלמידי חכמים, וטמא לנפש זה אינו משתלח רק ממחנה שכינה. כי גם בתלמידי חכמים נמצא לפעמים מדות העצבות, כמ"ש בגמ' אוריתא הוא דמרתחי ל"י. ורותחא הוא עצבות ורק ממחנה שכינה משתלח כי עזי וחרדה במקומו.

והעצבות היא מכל חידלון והיעדר שהאדם מרגיש בנפשו. ולפעמים בת"ח ואנשי אמונה, העצבות כואבת וכועסת ומדכאת יותר, והיא מתבטאת בטענות ותרעומות הנסתרים בתוך עומק נפשם כלפי הקב"ה. וזה יכול לקרות במפגש עם החידלון העמוק ביותר הקיים בבריאה – המיתה. עצבות שאותה באה מצוות הפרה לטהר, ע"י הוספת 'חיוק' ו'גבהות' לנפש היהודי.

וזה הנוגע במת פירוש כמה שעבר על האדם איזה תרעומות על הש"י כי אסור לאדם שימצא בליבו שום תרעומות על הש"י בדבר שכבר עבר. כי חולה מותר להתרפאות שלא ימנע עצמו מן הרחמים, אבל מת היינו דבר שכבר עבר ע"ז אסור לאדם להתרעם על מדת הדין. וזהו פירוש הנוגע במת היינו מי שעבר עליו תרעומות, מי חטאת מטהרו היינו בהתגלות לו כוח ה' מינים האלה, היינו אפר פרה ואזוב וארו ושני תולעת כי באלה הארבעה מינים נמצא שורש כל דבר. וע"ז אפר פרה מטמא טהורים כי לאדם שלא יהי צריך לו בשעתו, אל יסתכל בה כי יבא ח"ו לידי קלות לאמור ח"ו לית דין, אך בשעתו [הנצרכת] יצלה מאד ויתקן לאדם.

עץ החיים ועץ הדעת: וטרם נדבר בענין התקון שבא מ'שורש כל דבר' שבד' דברים אלו, נתעמק בענין טומאת העצבות הבאה ממצאיאות המיתה והחידלון שבעולם הנמשך מחטא אכילת עץ הדעת. ומהי חטא עץ הדעת הנה (כמ"כ בארוכה בגליון לו נח פה - ע"פ דברי הקול שמחה בראשית) עץ החיים פירושו אחיזה והחוקה בערכים של חיים, היינו כל אדם המחזיק ומאמין בערכים של קודש וגם בפעולה ועשייה למען דבר חשוב עבור אדם או ערך מוולתו וחוזק מעצמו. כגון התמסרות לחסד או לתורה וכדו'. עץ הדעת הוא הידיעה ותפיסת האדם את עצמו (הנקראת בל"ק המהודרת בינינו; מודעות עצמית רימיו עפ"י) שהם יסוד תודעת האדם והווייתו. תפיסה עצמית שהיא מהווה את המניע ואת יסוד הפעולה והעשייה של אדם אף כשהוא פועל למטרת חיים נעלה עד מאוד. תפיסתו של האדם את עצמו בנויה מאז החטא בעיקר על קיומו הגשמי בגופו ובקניינו הגשמיים, שהם מעצם טבעם בעלי

טהרת הנפש: פרשת הפרה מצוותיה ודיניה, שכלולים בה כל ענייני הטומאה והטהרה שבטומאת מת, הינה חוקה וגזירת המקום שאין לה טעם על פי השכל האנושי. ומכל מקום נתנו כל גדולי הדורות בטומאה וטהרה אלו טעמים ועניינים רבים, ובפרי צדיק פ' פרה ז', מוכיח אף מההפטרטה, שפנימיות העניינים בואת היא הטומאה של היצר הרע.

מהפטרטה פרשת פרה שאינו מדבר כלל מטהרת הטומאות רק מטהרה מהחטאים ועונות, כמו שנאמר וזרקתי עליכם וגו', ומכל גלולכם אטהר אתכם ונתתי לכם לב חדש וגו', ועשיתי את אשר בחקי תלכו וגו', ואחר כך ביום טהרי אתכם מכל עונותיכם - ומה שייכות הפטרטה זו לפרשת פרה. מזה מבואר כמו שאמרנו דעיקר הטהרה בפרה הוא משורש היצר הרע ומטהר מכל טומאה אף מטומאת מת שהביא הנחש לעולם.

גבהות וגאווה: וביושר דברי אמת אות לב, משם הבעש"ט, שענין פרה אדומה בזמנינו 'זה ענין הגבהות' הנחוצה לו ליהודי בראשית דרכו כשמתקרב לעבודת ה' שהיא 'שלא לשמה', ופסולה היא לו בהמשך כשכבר התקרב לעבודתו ית' מכול וכל.

היות כבר נודע מה שאמר הבעש"ט ז"ל, ששאלוהו על ענין פרה אדומה היכן היא רמוזה לבא מזה לעבודת השי"ת תמיד, כמו שכתבתי לעיל שכל המצות הן נצחיות בשכל, אף שבפועל הם בזמן ובמעשה, בשכל הם תמיד נצחיים, כי התורה הוא אלהות, ואלהות היא נצחיות, כמו שאומרים כל תלמידי הבעש"ט בשמו שכל התורה צריכה להמצא תמיד בכל זמן בדרך חכמה ושכל, שיש ללמוד מכל מצוה רמזותה, ואי אפשר להאריך בזה ולצאת מן הענין. ושאלוהו על פרה אדומה שמטהרת הטמאים ומטמאת הטהורים. והשיב שזה ענין הגבהות, שמתחלה אם האדם מתנהג בדרך לא טוב ורוחק מהשי"ת, התחלת תקונו הוא מצד הגבהות ושלא לשמה, כמו להתפארות, או עולם הבא, שזהו גם כן גבהות נסתר, שחושב שראוי שישלם לו הקב"ה שכר על מעשיו, וחושב את עצמו שעושה איזה דבר למענו. ובאמת שמצדינו בלתי כח הבורא מה אנו, והיאך יתכן לקבל שכר, רק מתחלה אי אפשר לבוא לזה, וח"ו ישראל בחיצוניות, והותר לו לאחוז בגבהות והתפארות, ויעשה שלא לשמה, ומתוך שלא לשמה יבא לשמה. ובלשמה צריך להיות זך מכל סיג גבהות, כי אם יתערב בלשמה פניה מצד הגבהות תפסול העבודה. נמצא הגבהות מטהרת הטמאים הרחוקים מהשי"ת, ומטמא את הטהורים שנתקרבו כבר להשי"ת, שח"ו אם יתערב במ גבהות מתועב לפני ה'!

שפלות וענוה: ובנועם אלימלך פרשת חוקת, מפרש להיפך. שמצוות הפרה מביאה מחשבות של שפלות וענוה, הן לאלו שהם טמאים בגאווה העצמית ומחזיקים את עצמם לטהורים, ובמחשבות אלו היא מטהרתם מן הגאווה. והן לצדיקים באמת, שעל אף צדקותם האמיתית היא מביאה להם מחשבות ענוה ומדמים 'הכל בנפשו שאינו עושה כלום', ועי"ז הולך ומתגבר בעבודתו ית'.

דכבר פירשנו מה שאמרו חז"ל הפרה מטהרת טמאים ומטמא טהורים. האנשים אשר הם שלמים ויראים בעיניהם ונגד פניהם נבונים ומדמים בנפשם שהם יוצאים ידי חובתם בעבודתם להשם יתברך, בודאי הם טמאים לנפש ועדיין הם מלוכלכים בעונות וחטאים ולא יבינו בחשכה יתהלכו. אבל הצדיק העובד ד' באמת הוא להיפך, שכל מעשיו ועבודתו להשם יתברך, מדמה הכל בנפשו שאינו עושה כלום ומוצא בעצמו תמיד חסרונות שמחסר בעבודתו ולא עשה כתיקונו. ועל ידי זה הולך ומתגבר בכל יום בעבודה ותמיד אינו נוח לו ממעשיו ואין לו מנוחה והולך עד אין קץ ותכלית. וזהו מטמא טהורים רוצה לומר הצדיקים הטהורים היא מטמאת פ' שמדמים בעצמם שהם טמאים ח"ו בחטאם. ומטהר טמאים ההיפוך ברשעים החוטאים שחושבים תמיד שהם הצדיקים הטהורים.

והנה דברי בעל נוע"א בסגולת מצוות פרה אדומה שהיא מביאה שפלות וענוה ע"י ש'מוצא בעצמו תמיד חסרונות', סותרים לכאורה את דברי הבעש"ט שהיא מביאה גבהות. ולדברי כולם צריך להבין מהי ה'חוקה' שאין לה טעם במצווה זו, כמה שמטהרת טמאים ומטמאת טהורים, והלא על פי ב' הדעות הם דברים מוטעמים ומובנים מאוד. וביותר צריך להבין מהי מוכן העבודה שעל היהודי לעשות בכדי להגיע לטהרה מגאווה חוץ מקריאת פ' פרה ולהאמין בסגולותיה. ועוד יותר יש להבין בדברי בעל נוע"א שאם האדם מחזיק עצמו בגבהות וגאווה לייש ודבר' מסוים, ידע שזו היא גאווה והוא 'צריך' להחזיק את עצמו לאין ואפס'. ויש סגנון דיבור כזה הרבה מאוד בנוע"א ובכל ספרי

קיום מוגבל שבתומו הם כלים. גם אחרי החטא הנה האדם ביום 'עמדו על דעתו', כאשר המודעות העצמית קודמת לפעול בנפש האדם, דהיינו שהוא אוכל קודם מעץ הדעת, אזי האכילה שאחריה מעץ החיים הדינו גם האחיה וההחזקה בערך חיים כלשהו, ואף העשייה למענה, נובעת ובה מתוך אותה המודעות והכוונה העצמית הראשוניים, ואותה עשייה ערכית רק משמשת את ה'גבהות' - הגבהת תפיסתו העצמית והיא גם תכליתה של אותה פעולה. המודעות היתירה מכניסה לאותה פעולה ועשייה, 'פניה' ו'נגיעה' עצמית ואנוכית, של גאוה וגבהות של שביעות רצון עצמית. פעולה הנקראת 'תערוכת טוב ורע' כאשר הערך הטוב המושג להם בדעתם משמש את הרצון העצמי האנוכי והרע שבתפיסתו העצמית. כמו שאנו רואים באנשים הרגילים מקטנותם מהוריהם או מחינוכם ומורי דרכם או מהחוצות והשווקים להגדיל את עצמם להשתבח ולהתפאר בעיניים ושיטתם ותכונתם וכו', הנה כל מה שישגלו מצוות ומעש'ם אף בגדלותם, משמש את אותה גדלות וגבהות שמנוערו, והיא מודעות ותפיסה עצמית שאדם רגיל אינו יכול להשתחרר הימנה בכוחותיו, ומביאה לפעמים לסכסוכים ומחלוקות ופירוים. לעומת זאת אם הייתה האכילה מעץ החיים קודמת, והאדם מחזיק באופן ראשוני וקודם בערכי החיים והעשייה למענם שלא מתוך מודעות עצמית, כגון אמונה תמה מקטנות באיזה צדיק או תנועה, או עניין של חסד. הנה המודעות העצמית שבאה אחריה - 'האכילה מעץ הדעת' לא מוזיקה לו, שכן היא אינה משמשת אלא לקיומו הבסיסי של תודעת הגוף הנפרד העושה ומבצע את ערכי החיים. אבל העשייה עצמה נעשית לא למטרת הגבהת ערכו בתפיסתו, אלא מתוך אותה ידיעה וחיובר ודבקות 'בכל חלקי הנפש' אל אותם ערכי חיים שהוא נושא בקרבו מקטנותו כחוקה בלי טעם ותועלת, ומימושם. כבשפת אמת פרה תרנו'.

בענין טהרת פרה... והנה כי זאת חוקת התורה וגם חז"ל דרשו על פרה הפסוק אמרתי אחכמה כו'. וכ' במ"א כי חטא הראשון בעץ הדעת גרם המיתה. כי הדעת הוא תערוכות הנפש בגוף ולכן יש בו פסולת דעת טוב ורע. והשנה שאדם משיג בדעת אחר החטא אינה ברורה. ויש בו תערוכות. ושמירת החוקים שלמעלה מהשנת האדם הוא בחי' עץ החיים. ומזה בא הטהרה.

הנוגע במת: התפיסה העצמית הבנויה על תערוכות טוב ורע, יכולה לגרום לעצבות גדולה. כאשר החלק הטוב גורם להכרת יתר בחדלונו הגמור של החלק הרע ממנה. ובפרט כאשר נפגשים ונוגעים באותו חידולן של מיתה, הנה מחשבתו של אדם וביותר אם הוא ת"ח מתעטפת בתפיסתו בחידולן המיתה שלו עצמו בטענות סמויות על הקב"ה הגורמות תרעומת ועצבות, כעס ומיאוס וכבודות בכל חייו הגשמיים ולפעמים גם הרוחניים וכדו' רח"ל. והיא בעיית ה'בינוני' שבתנאי ועצותיו 'לנחמם' שבפרקים כ"ו ואילך. וזאת בשונה מאנשים שהחלק הטוב מועט ביותר או לא קיים, הנה החידולן הנשקף מהמיתה גורם להם יותר לשקוע ולהתנהל בתענוגות חולפים, בחי' 'אכול ושתה כי מחר נמות'.

הטהרה שבמחשבה מטמאת העצבות באה כאשר האדם מגביר ומעמיד את תפיסתו העצמית שלו בעיקר על היסודות ה'חוקה'יים שלו עצמו, דהיינו על קדושתו מאבותיו 'איוזי הלבנון', הנמצאת בנשמתו כ'אהבה מסותרת' וקבועה קודמת כחוק ללא טעם בתודעתו. על שייכותו וקשריו - אף אם באופן מזערי כשני תולעת - למעשיהם הגדולים ולכל מפעל חייהם בכל הדורות בהחזקת כבוד שמו ית' עלי אדמות. ופחות על מציאותו הגשמית הנמוכה והחולפנית כאיוזי קיר חד פעמיים. והם כל עצותיו של בעל התניא שם, והם מרוזים בשלושת המינים שניתנו לצד הפרה עצמה בשריפתה. ולכן מצוות פרה אדומה מביאה באמת ליהודי מבט אמיתי על עצמו. מבט שהוא כפול גבחות שמצד השורשים הקבועים, כדברבי הבעש"ט, ושפלות וענוה מצד היסודות החולפים כדברבי הנוע"א. כמש"כ מבעל הבית יעקב מאויבציא בספר הזמנים הגש"פ - מגיד.

וענין הטהרה הוא, ולקח הכהן עץ ארו אוזוב, היינו שמתעורר ומורה לו, הגם שמצידינו אנו נמוכים מאוד כאיוזב, שאין בנו מעשים טובים, אבל מצד קדושת אבותינו יש לנו חשיבות גדולה, כי השי"ת חתם עצמו עליהם, כש"נ אלהי אברהם וגו', ועל זה מורה עץ ארו על קדושת אבות, שמצד זו הקדושה אנו תקיפים מאוד. והוא כמו שאנו אומרים בכל יום (תפלת שחרית) מה אנו מה היינו וכו', היינו מצד מעשינו אנו נמוכים מאוד, כי אין בנו מעשים טובים כל כך, על זה מורה האזוב. אבל אנחנו עמך בני בריתך וכו' בני אברהם אוהבך, כי מצד קדושתם אנו חשובים מאוד, שמעשיהם הטובים גבהו מאוד. ותולעת שני מורה, בזה שמקשר ומערב מעשינו המועטים והקטנים עם מעשה האבות ביחד.

אדומה תמימה שלא עלה עליה עול: גם הפרה עצמה בהלכותיה, מורה על היסודות העמוקים והאינטיים ביותר של ישראל ותפיסתם את עצמם מול אומות העולם. תפיסה עצמית הנתפסת כחוקה ללא טעם שא"א להוכיחה לעת עתה בגלות. והיא מופיעה אצל המוני ישראל כאמונה בלבד, והצדיקים לפי ערכם גם יכולים להבין זאת בשכלם ולהסביר גם לאחרים. שהם; (מלמעלה למטה) א', חכמתם התמימה והשלמה בהכרתם בעצם תפיסת מציאות ה' והאמונה בו והעבודה אליו. ב', תולדות הקורות המופלאים של עם ישראל, שאף שדומה שהיו משועבדים מוכים ומעונים תחת כל אוה"ע, הנה בפועל לא עלה עליהם עול והם השורדים וכל גלותם לא הייתה אלא להעלות ולהביא מהם את כל טוב הארץ. ג', האמונה העתידית בתח"מ, ובטוב המאושר העתידי שיהיה אז, המביאה תוקף ותקווה וחיית לכל העולם שע"ז מרמו הצבע האדום. כמני השילוח - פרשת חקת יעו"ש באורך.

ויקהו אליך: טהרת המחשבה הזו בשינוי מודעותו ותפיסתו העצמית מהיסודות החולפניים אל אלה הקבועים והשורשיים, כמעט אינה יכולה לבוא אל האדם מעצמו, משום שהם ראשוניים ומהווים כנ"ל את מהות האדם כחוק בלי טעם שמתוך המודעות עצמה. ולכן בעל התניא באמת מתחיל את ספרו בעניין זה של 'כיצד יחזיק האדם את עצמו' כצדיק או כרשע, ונותן לשם כך את כל הבניין האמיתי הכפול של היהודי בשני נפשותיו, גם את מבנה כל העולם ויחוד ה' שבהם. והעצה היא שמתוך ההתבוננות התמידית בכל הדברים הללו שקורא היהודי בספר ישנה את תפיסתו לטובה בטרהרה וקדושה. וכשכתוב בספ"ק שצריך האדם להתבונן ולחשוב כך וכך, הנה זאת הכוונה, להעמיק ולהבין מתוך יסודותיו הקבועים והשורשיים של אמונה וקדושה, את חידולן יסודותיו האחרים החולפים והכלים. ולהכיר גם - עד כמה שאפשר - גם את השימוש העצמי בפניות וגבהות שנעשים על ידו גם במצוות ומעש'ט. אבל שני העניינים - גם התפיסה והמודעות העצמית המושרשת, וגם היסודות הנשמתיים השורשיים של הקדושה, הם 'חוקים' הקדומים לכל טעם ודעת, המטמאים ומטהרים חליפות. חוקים שכמעט א"א לצאת מהם. ומשום כך בדרכי החסידות האחרים יש כמה עצות אחרות לצאת מהעצבות של החולף והעובר אל השמחה שבשורשי הקיים לנצח. העצה הראשית לכך היא ללכת אל צדיק אמת ולקלוט מהם את התפיסה העצמית הנכונה על ידי התבוננות בדרכיהם ובתפיסתם הקדושה את עצמם רק בקדושה. התבוננות הנעשית ממש בגופם בעת עבודתם בתפילות ובשולחנות וכדו', ונשמעים בסיפורי הצדיקים. ובפרט אצל צדיקים כאלה היוצעים גם להבין ולהעביר זאת גם לאחרים בתורתם. כמבי"ה ש"ס.

וע"ז נצטוו ויקהו אליך היינו למדרגות מרע"ה הנמצא בכל ישראל כי מרע"ה הוא שורש החכמה של כל ישראל, ולו נתברר טעם פרה אדומה... וזה שאמר שלמה הע"ה אמרתי אחכמה והוא רחוקה. אף שהבין כל זאת בברור, אך חכמת שהע"ה הי' לברר לעין כל, וזה שאמר אחכמה היינו שאחכים את הכל שיבינו זאת, וע"ז אמר כי רחוקה ממני. ולמשה נאמר ולך אני מגלה כי חכמת מרע"ה הי' רק להבין ולא להחכים לוולתו, וזה החכמה הי' שהע"ה ג"כ מבין ולא בחכמתו כי חכמתו הי' להבין לוולתו וזה שאמר והוא רחוקה ממני היינו מגבול חכמתו.

התלהבות בשריפת הפרה: והעצה המעשית האישית ליציאה מן העצבות והתרעומת, אצל תלמידי הבעש"ט היא 'שריפת הפרה'. שהיא עבודת ה' בהתלהבות בתפילה ותורה. הבאה מתוך עצמו של יהודי המתפלל בקול רם ונבועימות או בנוסח קדום וחם, או לומד בדברים שלבו חפץ ומבין בחשק ונבועימה או עם חבורות של חן וחסד. או עורך את השבת תפילותיה וסעודותיה ואפי' מעשי חסד הנעשים בשימת לב ובהתלהבות בשרים וזמירות. דברים המגבירים את התפיסה העצמית של היהודי שתהיה בנוייה על קדושה תמידית וקבועה. כבשפת אמת פרה תרל"ח.

כי כפי מה שפועל התלהבות התורה לשרוף על ידה מחשבות היצר, [כך] כפי הכוח זה שנמצא בה [היא] מתקיימת ומתחזקת. וכן הוא סדר אלה הפרשיות... שהם מכוונים למדרגות אלו שנאמר רוח גדולה כו' אחר הרוח רעש. ואחר הרעש אש. אה"כ קול דממה דקה כו'. רוח הוא רוח נדיבה שיש בנפשות בני ישראל. זה שקלים. רעש הוא מלחמת עמלק. אש הוא שריפת פרה ושורש הטהרה. כמ"ש חז"ל דברי כאש. מה אש אינו מקבל טומאה כו'. לכן אש התלהבות להתורה הוא בחי' פרה. אה"כ באין לנקודה זכה וברורה כמ"ש החודש הזה נגד בחי' קול דממה דקה כו'... כי זה ההתחדשות שהוא נקודה דקה ואה"כ נעשה מזה שבת הגדול.

וכבאור לשמים - פרשת חקת, שבהתלהבותו בעבודה, משליך היהודי באחת את כל תפיסתו א"ע בגבחות או שפלות מדומים, ובכך מטרה ומקדש את עצמו.

נ"ל כי מצוות פרה אדומה נוהגת גם כן בזמן הזה... כמו כן צריך האדם לעשות את עצמו אפר הפרה ולשרוף כל סיג ופסולת שלו ע"י התלהבות שיתלהב לבו לעבודתו ית"ש. ומום היותר גדול באדם הוא הגבהות כמו שכתוב תועבת ה' כל גבה לב, ולזה רומז עץ ארו שהוא גבוה... ע"כ צריך האדם להשליך הכל לתוך שריפת הפרה ולשרוף הכל ויהיה שפל ואין בעיניו באמת כמו אפר, ולטהר ולקדש עצמו.

אפר תפארת ופאר: התפיסה העצמית של האדם ומודעותו, (דימוי עצמי) נקראת בספרי החסידות (כנגליון מ"ב באורך) מידת התפארת והיא מידת יעקאע"ה. מידה שעל ידה מדמה היהודי את עצמו לעליונים ועל ידה מופיע ופועל האדם בעיני עצמו ובעיני סובביו. ומצוות הפרה היא טהרתה של תפיסה ומידה זו מכל גבהות ושפלות מדומים. ועל שמם מרמזת פרשת פרה בספרי החסידות לבחי' יעקב ומידת התפארת.

ופרשת פרה היא בחינת יעקב, כי יעקב הוא גם כן בחינת א', כי משה מלאכו ויעקב מלבר גם כי יעקב הוא פאר, מדת תפארת, ומהפרה נעשה אפר, או פר כנ"ל, ואפר הם אותיות פאר. (אהב"ש לפ' פרה) ובאמת למה [ניתנה] הבחירה, [ו]הוא כדי שעל ידי זה יהיה להבורא נחת רוח ותפארת מזה האדם שמרגיז היצר טוב על יצר הרע אז הבורא ברוך הוא מתפאר עצמו בכרואיו. ועל זה מרומז פרשת פרה, כי פרה הוא נגד התפארת לרמוז על הנ"ל. (קדושת לוי לפ' שקלים)

פ' פרה היא העניין השלישי מד' העניינים הנדרשים למעבר נכון ממהלך למהלך בדרך להתחדשות מחזור השנה היהודי בפסח; נדיבות במשקל ובאחדות ונשיאות ראש - שקלים, התרכויות והתמקדות בעשייה - זכור ופורים. היטהרות מטומאת הגאוה ומכעס ותרעומת על הנפילות - פרה. ולבסוף התחדשות כללית בעבודת ה' של אהבה ויראה שמתחלת בגדולה של ניסן ופסח.